

MGLC Mednarodni grafični
likovni center Ljubljana

Vabi k vpisu v:

NADALJEVALNI TEČAJ GRAFIČNIH TEHNIK: jedkanica in reservage, litografija, mezzotinta in suha igla

Tečaj traja 50 polnih ur in poteka enkrat tedensko ob četrkih od februarja do junija 2023 od 17.00 do 20.00 v MGLC Grafičnem ateljeju, Ljubljana. Obsega seznanitev z zahtevnejšimi grafičnimi tehnikami globokega in ploskega tiska: litografija, jedkanica, reservage in mezzotinta s suho iglo. Tečaj vodijo uveljavljeni mentorji Alja Košar, Monika Plemen in mag. Boge Dimovski.

PROGRAM TEČAJA

Začetek tečaja v četrtek, 9. februarja, ob 17.00.

Jedkanica in reservage/sedem srečanj

Datumi: 9. 2., 16. 2., 23. 2., 2. 3., 9. 3., 16. 3., 23. 3., 17.00–20.00

Vodi: **Alja Košar**, grafičarka in likovna pedagoginja

Litografija/pet srečanj

Datumi: 30. 3., 6. 4., 13. 4., 20. 4., 4. 5., 17.00–20.00

Vodi: **Monika Plemen**, grafičarka in likovna pedagoginja

Mezzotinta in suha igla/pet srečanj

Datumi: 11. 5., 18. 5., 25. 5., 1. 6., 8. 6., 17.00–20.00

Vodi: **mag. Boge Dimovski**, akad. slikar grafik in muzejski svetnik

Na tečaju udeleženci spoznajo navedene grafične tehnike, postopek v posamezni tehniki, prek risbe razvijejo ideje za izdelavo matric in izdelajo grafične odtise. Tečaj omogoča individualno delo z usposobljenimi mentorji s pedagoškimi izkušnjami. Udeležba je omejena na največ 8 udeležencev. Prednost pri udeležbi imajo udeleženci z opravljenim Začetnim tečajem grafičnih tehnik. Udeleženci tečaja prejmejo potrdilo o opravljenem tečaju. MGLC si tudi pridružuje pravico do spremembe terminov in programa ali odpovedi.

Kotizacija za celoletni tečaj je 230 EUR.

Kotizacija vključuje davek na dodano vrednost. Osnovne materialne potrebščine so vštete. Matrice in odtisi ostanejo last udeležencev tečajev.

Podatki za plačilo:

Prejemnik: Mednarodni grafični likovni center, Grad Tivoli, Pod turnom 3, 1000 Ljubljana

Banka: Banka Slovenije, Slovenska cesta 35, Ljubljana

TR račun: 01261-6030356044 (Grafični tečaj 2023)

IBAN: SI56 0126 1603 0356 044

BIC: BSLJSI2X

Če tečajnik do konca koledarskega leta priloži dokazilo, da zaradi bolezni ali višje sile ne zmore več obiskovati tečaja, mu MGLC povrne 30 % vplačane kotizacije. Včlanjeni v KLUB PRIJATELJEV BIENALA imajo ob vpisu 15-odstotni, študenti, upokojenci in brezposelne osebe pa 10-odstotni popust na kotizacijo.

Več o ugodnostih kluba in pristopni izjavi na http://www.mglc-lj.si/bienale/klub_prijatelj_bienala

Prijava je potrjena z izpolnitvijo prijavnice in plačilom kotizacije do 2. 2. 2023. Prijave sprejemamo do zapolnitve mest na lili.sturm@mglc-lj.si.

Predstavitev grafičnih tehnik

JEDKANICA

Je grafična tehnika globokega in visokega tiska. Tehniki se med seboj razlikujeta po načinu nanosa barve na matrico. Gre za preprosto, enostavno in natančno tehniko črtnega izraznega zapisovanja. Pri globokem tisku tiskarsko barvo utiramo v izjedkane brazde matrice, ki jo pri odtiskovanju vlažen papir s pomočjo močnega pritiska valjev stroja za globoki tisk potegne, »pobere« iz njenih globin. Odtis je zrcalno črna, temna risba na belem ozadju. Pri visokem tisku lahko na isti matrici dobimo »negativno«, kontrastno belo risbo na temnem ozadju, kar predstavlja negativno tehniko globokega tiska. Barvo v tem primeru enakomerno nanašamo z gumijastim valjem po ploskovni površini matrice. V obeh primerih dobimo zrcalno barvno podobo. Tretja možnost je kombinacija tehnik globokega in visokega tiska, ki jo imenujemo tonska jedkanica. Tiskamo istočasno v dveh barvnih odtenkih. Pri izdelavi jedkanice potrebujemo cinkovo ali bakreno ploščo, ki jo najprej razmastimo in nato na obeh straneh s ploskim čopičem tanko in enakomerno premažemo s tekočim asfaltom. S kovinsko iglo nato odstranjujemo asfaltni premaz v zaželeno zrcalno črtno risbo. Odprta, nezaščitena mesta poglobimo z razredčeno dušično kislino. Pri več stopenjskem jedkanju matrice postopke ponavljamo, in dobimo bogatejšo strukturo in iluzionistično vsebino motiva.

RESERVAGE

Priljubljena grafična tehnika, katere poglavitno izrazilo sta linija in risba. Risbo je treba pripraviti neposredno na razmaščeno kovinsko ploščo, rišemo s čopičem. Uporabljamo gosto tempera barvo ali tuš. Ko se barva posuši, ploščo premažemo s tekočim asfaltom. Tempera ali tuš odstopita od plošče, ko jo potopimo v vodo, asfalt pa se ohrani na delih plošče brez risbe. Nepokrito risbo nato prekrijemo z asfaltnim prahom in jo nato jedkamo kot akvatinto. S to tehniko ustvarimo sproščene potegljaje s čopičem, s stopenjskim jedkanjem pa jim dodamo še ustrezne tonske vrednosti. S tehniko želimo prikazati neposrednost, slikovitost in sproščenost potez v grafiki.

LITOGRAFIJA

Je grafična tehnika ploskega tiska, ki jo je odkril Alojz Senefelder leta 1798. Sprva se uveljavi v tiskarstvu, kasneje pa postane ena izmed priljubljenih zahtevnih tehnik umetniške grafike. Sodobni umetniki se klasične litografije redkeje poslužujejo, večinoma se odločajo za kombinirano tehniko, kjer se uporablja več litografskih ali sitotiskarskih postopkov.

Sodi med kemične tehnike. Na litografski kamen rišemo z mastnimi kredami in litografskim tušem. Zbrušen, porozen litografski kamen z ustrezno pripravljeno risbo narejeno z mastnimi risarskimi materiali gumiramo z vodotopno gumiarabiko, ki se oprime neporisanih delov. To posušimo, speremo s terpentinom, nato risbo utrdimo z mastnim litofinom in ponovno speremo. Na moker kamen z gumijastim valjem naneseemo mastno tiskarsko barvo, ki se oprime ravno tako mastne risbe. Kamen nato jedkamo z gumiarabiko in solitrno kislino, speremo, navaljamo barvo in odtisnemo.

Med litografske tehnike sodijo še litografska perorisba, litografska brušenka, litogravura, barvna litografija in lavirana litografija.

MEZZOTINTA

To tehniko globokega tiska, pogosto imenovano tudi »črna tehnika«, ki ima značilno mehak, žametni in monokromni karakter, so iznašli v sredini 17. stoletja. Tehnika temelji na mehanski točkovni zrnati granulaciji, s katero enakomerno obdelamo celotno površino kovinske matrice. Glajenje hrapave plošče omogoča prehode od temnih do svetlih kontrastov, z zrnato površino pa dobimo srednje tone ali zelene tonske vrednosti svetlejših tonov. Počasna in študijsko natančna obdelava matrice poteka postopoma in zahteva previdnost ter potrpežljivost, število odtisov je omejeno.

Mezzotinto lahko uporabljamo tudi v kombinaciji s suho iglo, gravuro in akvatinto.

SUHA IGLA

Za matrico uporabljamo bakreno, cinkovo ali pleksi ploščo, v katero neposredno vrisujemo linije z ostro kovinsko ali diamantno iglo. Ekspresija suhe igle bazira na različnih gostotah, usmeritvah in globinah črt. Odtiskovanje se izvaja na kompakten navlažen papir.

Predstavitev mentorjev

ALJA KOŠAR

Alja Košar (1990, Ptuj) je grafičarka in profesorica likovne pedagogike. Leta 2013 je diplomirala in leta 2016 magistrirala na Oddelku za likovno pedagogiko Pedagoške fakultete v Ljubljani pod mentorstvom prof. Črtomirja Freliha. Leta 2017 je prejela študentsko Prešernovo nagrado in se vpisala na ALUO Ljubljana – smer grafika. Z grafičnimi deli je sodelovala na samostojnih in skupinskih razstavah doma in v tujini. Med drugim je razstavljalna na *9. Mednarodnem trienalu grafične umetnosti* v Bitoli (Makedonija), kjer je prejela častno nagrado, *Mednarodnem trienalu male grafike* v Tokiu (Japonska), *16. Mednarodnem trienalu male grafike* v Łodzi (Poljska) in *XIII. Mednarodnem grafičnem bienalu za nagrado mesta Acqui* v Acqui Termah (Italija). Je članica Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov (ZDSL) in zunanja sodelavka na Pedagoški fakulteti v Mariboru. Živi in dela na Ptuju.

MONIKA PLEMEN

Monika Plemen (1994, Slovenj Gradec) je leta 2018 zaključila dodiplomski študij na likovni pedagogiki pod mentorstvom Anje Jerčič Jakob na Pedagoški fakulteti v Ljubljani; leta 2022 je zaključila magistrski študij grafike pod mentorstvom Zore Stančič in Jožefa Muhoviča na ALUO v Ljubljani. V študijskem letu 2019–2020 se je izpopolnjevala na Kunsthochschule Burg Giebichenstein v Nemčiji; v letih 2020 in 2021 je študijsko bivala na Islandiji v rezidenčnem programu za umetnike. Leta 2022 se je udeležila rezidenčnega programa v Zadru na Hrvaškem. Je prejemnica prve nagrade likovnega natečaja *Koroška kdo si?* (2019) in prejemnica posebnega priznanja za razvoj svetovne grafike in umetniških gibanj 10. mednarodnega trienala grafične umetnosti Bitola, Makedonija (2021). Predstavila se je že na številnih samostojnih in skupinskih razstavah. Živi in ustvarja med Mežico in Ljubljano.

mag. BOGE DIMOVSKI

Akademski slikar in grafik ter muzejski svetnik, zaposlen kot konservator – restavrador v Mednarodnem grafičnem likovnem centru. Leta 1978 je diplomiral iz slikarstva na ALU v Ljubljani pri profesorjih Štefanu Planincu in dr. Jelisavi Čopič, ter istega leta postal član DSLU. Končal je podiplomski specialistični študij restavradorstva in konservatorstva z nazivom magister umetnosti pri profesorju Francu Kokalju in dr. Jelisavi Čopič, ter podiplomski specialistični študij grafike na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri profesorjih Bogdanu Borčiču in Francetu Curku. Sodeloval je na mnogih samostojnih in skupinskih razstavah v Sloveniji in tujini ter za svoje delo prejel tri nacionalne ter šestnajst mednarodnih nagrad.